

Mange gange værre end tamilsagen

Mennesker udsættes bevidst for lidelser og familier splittes op til 10 år

- det handler både om irakernes asylsager og om deres familierelationer

Vi er efterhånden vant til, at regeringen og dens støtteparti arrogant afviser saglig kritik fra internationale organisationer. Det gjaldt sidste år LIBE-delegationen fra EU-parlamentet, som kritiserede forholdene for de mangeårige ventende asylsøgere fra Somalia og Irak. Og for nylig gjaldt det kritik fra FN's flygtningeafdeling, UNHCR, som i et responsum om den dansk-irakiske hjemsendelsesaftale har skrevet, at Irak reelt ikke har mulighed for at betrygge sikkerheden for irakere ved tilbagesendelse.

I TV-2 nyhederne tirsdag aften henviste Peter Skaarup (DF) til, at UNHCR's vurderinger var "generelle", mens de danske instanser, der behandler asylsager, foretager en "konkret" vurdering. Han glemte imidlertid at oplyse, at UNHCR gennem hele krigsperioden har haft flere observationskontorer i Irak, mens de danske delegationer end ikke tør rejse til landet. Og at de danske instanser - Udlændingetjeneste og Flygtningenævnet - hele tiden har haft både UNHCR's og en lang række andre helt aktuelle vurderinger blandt deres kildemateriale og alligevel har set bort fra dem og foretaget deres egen bedrevende vurdering.

Integrationsministeren fralægger sig desuden ansvaret ved at henvise til, at Flygtningenævnet er et uafhængigt organ. Det er en sandhed med store modifikationer. Kort sagt er nævnet ikke en domstol, men et administrativt organ med sekretariat under ministeriet. Og uden mulighed for indbringelse af asylspørgsmålet for egentlige domstole.

Men et endnu vigtigere moment forud for hjemsendelse er de humanitære og familiemæssige forhold hos de enkelte irakiske familier. Og her er ministeriets ansvar uomtvisteligt, eftersom både humanitære opholdstilladelser og familiesammenføring sorterer direkte under ministeriet.

Skiftende integrationsministre går sjældent ind i enkeltsager, men - også som kirkeminister - er det sundt en gang imellem at "møde sin næste". Derfor et par virkelige eksempler på de irakiske asylansøgere, der har set det som deres sidste mulighed at søge tilflugt i Brorsons kirke, fordi de er truet med snarlig hjemsendelse:

- En 17-årig pige adskilles for første gang i sit liv fra sin mor og søskende under flugten via Iran til Danmark. i år 2001. Året forinden fik hendes far og storebror asyl i Danmark på grund af trusler på livet, og da de samme trusler nu gik ud over moderen, måtte de alle flygte via Iran. Men den 17-årige blev bedømt til at være over 18 år og blev nægtet familiesammenføring sammen med sin mor og mindre søskende.

Undtagelsesbestemmelser i daværende udlændingelov blev ikke bragt i anvendelse. Efter fire års lidelser alene i Iran blev pigen deporteret tilbage til Irak, hvorfor det endelig lykkedes hende at flygte til Danmark i 2006.. Nu lykkeligt genforenet med familien i Danmark? Nej. Afslag på asyl. Afslag på familiesammenføring. Afslag på ophold af andre "ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed". Resultat: Ansøger

formen til ophold hos sin familie, men stresses rundt på forskellige asylcentre. Hele familien lider voldsomt psykisk, moderen måtte senest opgive sit arbejde.

- En ca. 30-årig mand flygtede 2001 til Danmark og søgte asyl. Fik afslag i Flygtningenævnet. Hans hustru og tre børn flygtede kort efter til Syrien, men pga. afslaget i Danmark var der ingen mulighed for familiesammenføring. Den eneste mulighed for at blive genforenet ville være at vende tilbage til Irak, men frygten herfor var større end længslen for genforening. Efter telefonkontakt i omkring tre år mistede manden kontakten med sin kone i Syrien og frygter at hun har fundet en anden mand. Manden har desuden sin far og 6 søskende i Danmark. Faren er syg, men alle søskende er velintegreret og i arbejde. Denne mand kikker med fortvivelse på de slidte billeder af sin kone og tre børn, en pige og to drenge, som han ikke har set i otte år.

- En nu 26-årig mand kom her til Danmark som 18 årig i 2001, idet familien blev forfulgt på grund af ansøgers deltagelse i Saddam Husseins hær Fedayin Saddam. Ansøger var i den forbindelse under militær træning i Bagdad i 3 måneder under Saddams søn Udai. I den periode overværede ansøger henrettelserne på 2 af sine venner. Ansøger blev under en orlov enig med sin familie om at han ville desertere fra hæren, og han skjulte sig indtil udreisen. Ansøger fik afslag på asyl inden den amerikanske ledede invasion i marts 2003. Siden har han lidt under de motivationsfremmende foranstaltninger på trods af FN's henstillinger siden 2004 om at undlade at lægge pres på de afviste irakere. En af ansøgers venner (navnet er oplyst mig) indrejste samtidig med ansøger og deltog i samme militærtræning under Udai. Han gav efter for motivationspresset og returnerede 2004. Han blev dræbt to dage senere. Ansøger traf sin irakiske hustru i Danmark, hustruen er 21 år gammel og parret blev gift i 2007 på Køge Rådhus. De har nu et barn sammen, født februar 2009. Både hustru og datter har opholdstilladelse. Men ansøger kan ikke få opholdstilladelse. Han har som de fleste afviste påtvunget ophold og meldepligt i Sandholm.

- En ca. 60-årig enlig kvinde indrejste oprindeligt i Danmark som familiesammenført med ægtefællen nr. 2, som hun efter skilsmisse i Irak mødte i Jordan. Det viste sig imidlertid, at denne ægtefælle var hende utro, hvorfor hun blev smidt ud af ægtefællen i oktober 2001 efter kun et halvt års ophold i Danmark. Hun måtte derfor med sine 2 drenge søge asyl i forbindelse med skilsmissebegæring. Siden har livet været et mareridt af afslag på trods af alvorlige sygdomme og på trods af, at ansøger også har 2 voksne børn, en datter og en søn, der har opholdstilladelse i henholdsvis Danmark og Sverige. Ansøger lider selv af kronisk leverbetændelse med virus og mavesår. Den nu 15-årige søn er ifølge læger psykisk nedbrudt efter 7 års omtumlet tilværelse i Danmark. Alligevel får kvinden og hendes børn gang på gang afslag: på asyl, på humanitært ophold, på ophold grundet eneste nære familie i Danmark/Sverige.

Dette er kun få af en række tilsvarende eksempler blandt irakere i Brorsons kirke. Mange andre er for syge til at kunne opholde sig i kirken. Men alle de 282 afviste irakere har forståelige grunde til at blive. Ellers var de rejst som de flere hundrede andre, der - på trods af UNHCR's henstillinger siden 2004 - af Danmark blev udsat for et konstant pres og stress til at vende tilbage til deres terrorramte land. Danmark burde i de forløbne år i lighed med Sverige have fulgt FN's henstillinger og givet disse mennesker opholdstilladelse - om ikke asyl, så midlertidig opholdstilladelse af andre humanitære grunde -, så de i ventetiden

kunne blive forenet med deres familier og så vidt muligt bevare deres menneskelige ressourcer ved at gå i normal skole og ved at kunne tage imod tilbudt arbejde.

Giv os det Danmark tilbage, hvor der udvistes respekt for medmennesker og beskyttelse af svage og forfulgte.

10. juni 2009

Helge Nørrung

Talsmand for Foreningen af Udlændingeretsadvokater